

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Keurmeester Lida Reeskamp-Blok over Fairfok: 'Het was hard nodig dat er zo'n programma kwam'

In 2014 startte onder regie van de Raad van Beheer het Fairfok-programma, gericht op een gezonde en sociale Nederlandse hondenpopulatie. Veel van de ambities in het plan moeten in samenwerking met rasverenigingen en fokkers worden gerealiseerd. Raadar XL vroeg kynoloog Lida Reeskamp-Blok hoe zij terugkijkt op ruim drie jaar Fairfok.

Kun je kort vertellen wat je affiniteit met de kynologie is?

'De Heidewachtel is 'mijn hond'. Ik ben keurmeester voor dit ras, maar ook andere rassen uit rasgroep 7 en de Wetterhoun uit rasgroep 8. Momenteel hebben we zelf drie Heidewachtels: Famke, Blixem en Tender. En ik ben sinds 2004 als bestuurslid verantwoordelijk voor het fokbeleid binnen de Nederlandse Vereniging van Heidewachtelliefhebbers en ben mede-auteur/redacteur van het in 2017 verschenen boek "De Heidewachtel". Ik heb verschillende bestuursfuncties in de kynologie, waaron-

Lida Reeskamp: 'Voor de Heidewachtel, een ras dat nog volop gebruikt wordt voor het oorspronkelijke werk, is het Fairfok-programma geen echt grote cultuuromslag'.

Lida Reeskamp: 'We zijn het er allemaal wel over eens dat ons streven moet zijn gezonde, functionele en sociale Heidewachtels te fokken'. Op de foto Blixem, een van Lida's eigen honden.

der sinds kort bestuurslid bij de Vereniging van Keurmeesters op Kynologisch Gebied in Nederland. Mijn hart ligt bij de rastypische, gezonde en functionele jachthond. In mijn keuringen hecht ik veel waarde aan de functionele eigenschappen en natuurlijk het bij de jachthond passende werklustige temperament.'

Wat vind je van het Fairfok-programma?

'In hoofdlijnen vind ik Fairfok een goed programma, en het was heel hard nodig dat er zo'n programma kwam. Het belangrijkste wat Fairfok heeft bereikt binnen de kynologie is (het begin van) een cultuuromslag. De richting is bepaald

en dat is de basis van een ontwikkeling die nog de nodige tijd zal gaan vragen.

'Als er alleen maar stamboomhonden zouden zijn, zou Fairfok denk ik veel sneller tot positieve resultaten kunnen leiden. Nu zien fokkers van zorgvuldig – fair – gefokte stamboomhonden pupkopers massaal naar de look-alike-handel uitwijken, om daar vlot en voordeliger een pup te kopen. Voor goedwillende, bonafide fokkers is dat buitengewoon frustrerend.'

Met welke maatregelen uit het Fairfok-programma heb jijzelf te maken en hoe ga je er mee om?

'Voor de Heidewachtel, een ras dat nog volop gebruikt wordt voor het oorspronkelijke werk, in de praktijkjacht of in de vorm van jachthondentrainingen en wedstrijden, is het Fairfok-programma geen echt grote cultuuromslag. In het VFR (Verenigingsfokreglement, red.) hebben we, net als in ons vroegere fokreglement, vastgelegd dat uitsluitend gefokt mag worden met gezonde Heidewachtels. Niet alleen door in het VFR enkele geprotocolleerde gezondheidsonderzoeken op te nemen, maar ook door een extra artikel waarin bepaald is dat met Heidewachtels die lijden aan een chronische of erfelijke ziekte of afwijking niet mag worden gefokt.'

'Soms hoor ik dat streng selecteren op gezondheid een bedreiging zou kunnen zijn voor de genepool. Maar bij een

'Het vervolg van Fairfok zou **VOORAL** gericht moeten zijn op de fokkers van **look-alikes** en op de hondenhandel'

relatief gezond en functioneel ras valt dat heel erg mee. In de praktijk blijkt rond 10-20 procent van de Heidewachtels op basis van gezondheid of gedrag niet te voldoen aan het VFR, en valt globaal 10-20 procent af ten gevolge van onvoldoende jachteigenschappen of fokuitsluitende fouten in hun uiterlijk of functionele bouw. En wat we zeker niet mogen vergeten, is dat er nog heel veel gezonde en goede honden zijn waar niet mee gefokt wordt omdat de eigenaar onbekend is met de fokkerij. Als we een klein deel van deze eigenaren zouden kunnen motiveren hun hond te laten keuren en (eenmalig) beschikbaar te stellen voor de fokkerij, bereiken we meer voor het ras dan met het verschuiven van grenzen wat betreft gezondheid, gedrag en functionaliteit.'

Heeft Fairfok veel verschil gemaakt voor hoe er binnen jullie rasvereniging met het ras wordt omgegaan?

'Binnen onze rasvereniging bestaat over Fairfok denk ik weinig verschil van mening. Van alle in Nederland gefokte Heidewachtels voldoet inmiddels ongeveer 80 procent aan het VFR.

We zijn het er allemaal wel over eens dat ons streven moet zijn gezonde, functionele en sociale Heidewachtels te fokken. Wel zijn er duidelijke accentverschillen binnen de vereniging en daarmee van tijd tot tijd ook hele pittige discussies. Maar dat houdt ons allemaal scherp.'

Wat vind je van wetenschappelijk advies voor het fokken, bijvoorbeeld vanuit de faculteit diergeneeskunde, of is dit alleen relevant voor bepaalde doelgroepen?

'Voor alle rassen kan een wetenschappelijk analyse, bijvoorbeeld van de populatie en de genenpool, zinvol en leerzaam zijn. Het laat ons zien waar we staan met het ras en waar we voor de toekomst alert op moeten zijn. Je kunt immers het paard beter vóór dan achter de wagen spannen. En voor bepaalde rassen met specifieke problemen kan een wetenschappelijke begeleiding van het fok- en gezondheidsbeleid zeker zinvol zijn. Wel vind ik het belangrijk om waakzaam te blijven voor mogelijke onderliggende commerciële belangen. Naarmate er meer mogelijk is, zullen we ons vaker de vraag moeten stellen: Moet alles wat kan ook werkelijk gebeuren? En: zoeken we nu een oplossing voor een bestaand probleem, of een probleem voor een bestaande oplossing?'

Hoe zie jij de toekomst van Fairfok?

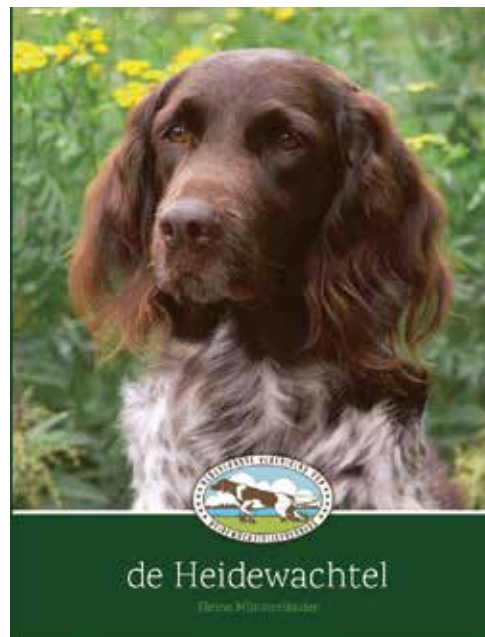
'In de eerste vier jaar lag de nadruk op de stamboomhonden. De georganiseerde kynologie heeft hierin onnoemelijk veel goed werk verzet, en daar moeten we ook zeker mee doorgaan. Met als ultieme ambitie dat alle stamboomhonden uiteindelijk zullen worden gefokt volgens de gezondheids- en welzijnseisen van

het ras waartoe ze behoren. In dat opzicht hebben de fokkers van stamboomhonden inmiddels echt een voorbeeldfunctie. Het vervolg van Fairfok zou volgens mij toch vooral gericht moeten zijn op de fokkers van look-alikes en op de hondenhandel.'

De zogenaamde look-alikes zijn niet georganiseerd en dus moeilijk te bereiken. Hoe zou deze groep het beste benaderd kunnen worden?

'Dat is natuurlijk een serieus probleem. Informatie en registratie zijn waarschijnlijk wel de sleutelwoorden. Maar informatie blijft tegen dovemansoren gezegd zolang er pupkopers zijn die vooral snel en goedkoop een pup willen, en hondenhandelaren die snel en goedkoop een pup leveren. En zolang in de media, en helaas ook in de diergeneeskundige statistieken, de "rashonden" (met en zonder stamboom) nog te vaak over één kam geschoren worden, zonder duidelijk onderscheid te maken tussen stamboomhonden en look-alikes.'

'Registratie is nog best een hele uitdaging. Als er ooit een registratieverplichting voor alle honden komt, is het misschien de moeite waard om de mogelijkheid van een gedifferentieerd registratietarief te onderzoeken. Voor de registratie van pups die niet voldoen aan basale gezondheids- en welzijnseisen zou dan een hoger tarief betaald moeten worden ten opzichte van pups die daar wel aan voldoen. Het verschil zou dan natuurlijk wel zo groot moeten zijn dat het voor de fokker financieel aantrekkelijk wordt om te gaan fokken volgens de gezondheids- en welzijnseisen. Want het antwoord op de vraag hoe je deze groep het beste zou kunnen benaderen zal waarschijnlijk zijn: via hun eigen portemonnee.'

Lida Reeskamp was mede-auteur/redacteur van het in 2017 verschenen boek 'De Heidewachtel'.

Fokker Debbie Sas:

‘Engelse Bulldog gaat echt vooruit’

Waar de Heidewachtel nog een ‘makkelijke’ hond is om aan de eisen van Fairfok te voldoen, is het voor de Engelse Bulldog een heel stuk moeilijker. Hoe gaat het met dit ras na drie jaar Fairfok? We vroegen het fokker en kenner van het ras Debbie Sas uit Dordrecht.

‘Al voor Fairfok in 2014 werd gelanceerd, waren we bezig het ras gezonder te maken. Samen met de Raad van Beheer werkten we keihard aan een convenant waarin de beide rasverenigingen (de Engelse Bulldog Club Nederland (EBCN) en Bulldog Club Nederland (BCN), red.) zich verplichten maatregelen te nemen om de Engelse Bulldog gezonder te maken. Fairfok was goed, als stok achter de deur en omdat het bevestigde dat het goed was wat we deden. Het ging slecht met de Engelse Bulldog: te ver doorgefokt, waardoor hij allerlei lichamelijke tekortkomingen had, zoals kortademigheid, gewrichtsproblemen en een veel te korte levensduur. Daar moest iets aan gebeuren!

Debbie Sas tijdens een show in actie met een van haar Engelse Bulldoggen.

Engelse Bulldog ‘Kong’ is, volgens Debbie Sas, een goed voorbeeld van hoe het ras er uit moet zien.

Het convenant betreft eisen ten aanzien van conditie, gewrichten, ogen en inteeltbeperking, onder meer gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek van de Universiteit Utrecht. Ook schrijft het een verplichte fokgeschiktheidskeuring voor. Daar ben ik als kenner van het ras nauw bij betrokken, ook na mijn vertrek bij de EBCN. En het gaat fantastisch. Er wordt een conditie-test gedaan en het uiterlijk wordt gekeurd op ‘fit for function’. Aanvankelijk was er de nodige weerstand bij de fokkers om eraan deel te nemen, maar nu komen ze graag naar de testdagen toe. Ze weten dat het goed is voor het ras en accepteren daarom ook een negatief resultaat.

De eerste resultaten zijn al zichtbaar. Dierenartsen zien vooruitgang bij het ras sinds we in 2014 begonnen met het convenant. Nog onlangs liet de KNO-specialist Gert ter Haar zich er positief over uit. De Engelse Bulldog gaat vooruit! ■